

VII. CHAKANA SAVDO TOVAR AYLANMASI

2021 yilning yanvar-iyunida chakana tovar aylanmasi 3 464,7 mlrd. soʻmni tashkil etdi va oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 104,4 foizni tashkil etdi.

Xoʻjalik yurituvchi subyektlarning mulkchilik shakllari boʻyicha chakana tovar aylanmasi

	<i>mlrd. soʻm</i>	<i>2020 yil yanvar-iyuniga nisbatan foiz hisobida</i>	<i>yakunga nisbatan foiz hisobida</i>
Jami	3464,7	104,4	100,0
<i>shu jumladan mulkchilik shakllari boʻyicha:</i>			
davlat mulki	-	-	-
nodavlat mulki	3464,7	104,4	100,0
undan fuqarolarning hususiy mulki	1545,5	106,4	44,6

Savdo korxonalarining chakana savdo aylanmasi hajmi 2021 yilning yanvar-iyunida 1495,8 mlrd. soʻmni tashkil qilib, oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 96,7 foizni tashkil etgan.

Yakka tartibdagi tadbirkorlikning jami chakana savdo hajmi joriy yilning yanvar-iyun oylarida 1968,9 mlrd. soʻmni tashkil etib, oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 111,2 foizga oʻsdi.

2021 yilning yanvar-iyunida chakana savdo aylanmasi tarkibi

	<i>mlrd. soʻm</i>	<i>2020 yil yanvar-iyuniga nisbatan foiz hisobida</i>	<i>yakunga nisbatan foiz hisobida</i>
Chakana tovar aylanmasi	3464,7	104,4	100,0
<i>shu jumladan:</i>			
savdo korxonalari	1495,8	96,7	43,2
Yakka tartibdagi tadbirkorlik	1545,5	106,4	44,6
<i>shundan:</i> uyushmagan sektor (tashkil etilmagan savdo faoliyati)	423,4	133,0	12,2

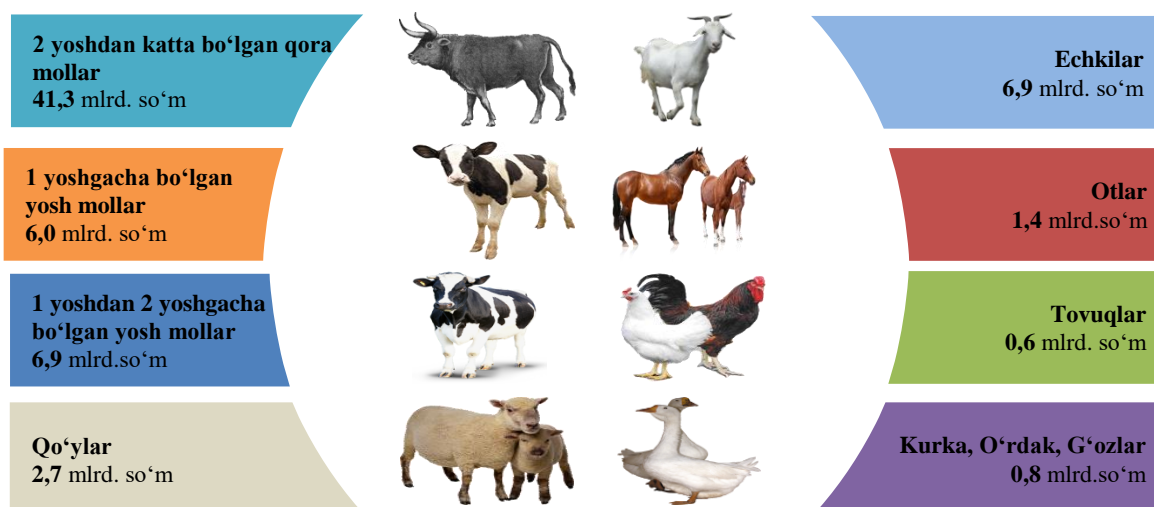
Uyushmagan savdo tovar aylanmasi

2021 yilning yanvar-iyun oylarida Respublikaning barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo'jaligi mahsulotlari sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlama kuzatuvi o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi 177,8 mlrd. so'mni tashkil etdi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo'jaligi mahsulotlari savdosiga (46,5 mlrd. so'm) to'g'ri keldi.

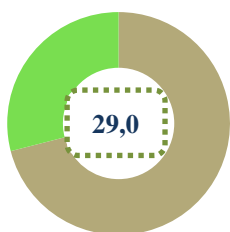
UYUSHMAGAN SAVDO TOVAR AYLANMASI: CHORVA (PARRANDA) BOZORLARI

2021 yilning yanvar-iyun oylarida Respublikaning barcha hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollarini sotuvchi jismoniy shaxslar tanlama kuzatuvi o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi **245,6** mlrd. so'mni tashkil etdi. Bunda har hil yoshdagi qora mollar savdosi **54,2** mlrd. so'mni, qo'y va echkilar **9,6** mlrd. so'mni, otlar **1,4** mlrd. so'mni, parrandalar **1,4** mlrd. so'mni tashkil etdi. Savdo aylanmasining to'liq tarkibi quydagi ko'rsatkichlarda o'z aksini topgan:

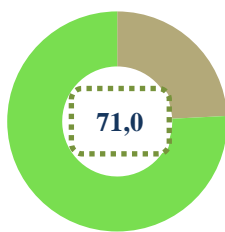

Ulgurji savdo tovar aylanmasi

Asosiy tarkib, foizda

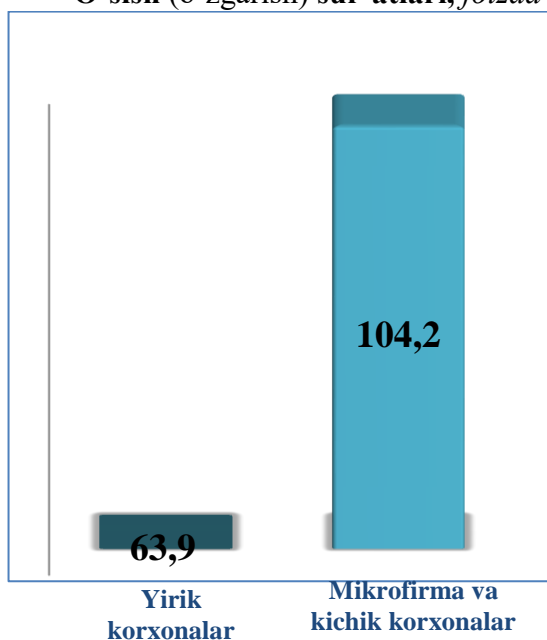
Yirik korxonalar

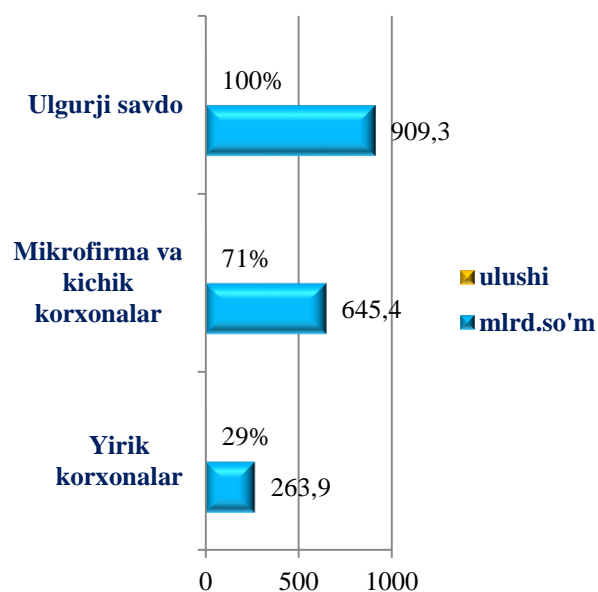
**Mikrofirma va
kichik korxonalar**

Respublika bo'yicha 2021 yilning yanvar-iyun oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi **909,3** mlrd. so'mni tashkil etib, 2020 yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan **11,9** % ga kamaydi. Shu jumladan, yirik korxonalarining savdo tovar aylanmasi **263,9** mlrd. so'mni (o'zgarish sur'ati **63,9** %), kichik biznes subyektlarining savdo tovar aylanmasi **645,4** mlrd. so'mni **4,2** % ga kamaydi.

O'sish (o'zgarish) sur'atlari, foizda

Savdo aylanmasi hajmi va ulushi

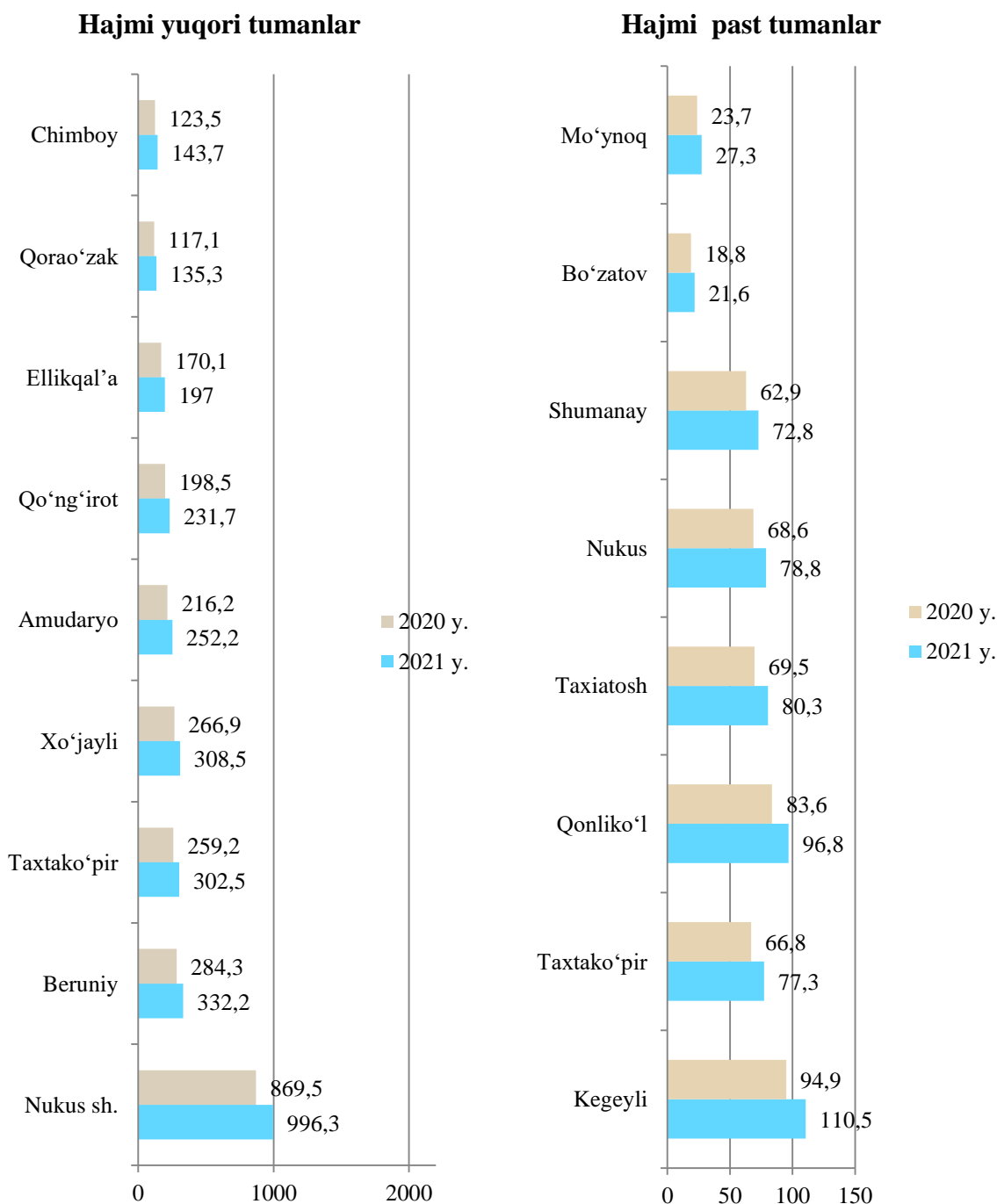

Umumiy ovqatlanish sohasining tovar aylanmasi 69,8 mlrd. so'mni tashkil etib 2020 yilning yanvar-iyuniga nisbatan 89,5 foizni tashkil etdi.

Chakana savdo (umumiy ovqatlanish faoliyatini qo'shgan holda) tovar aylanmasi aholi jon boshiga o'tgan yilning shu davriga nisbatan 103,2 foiz bo'lib 1797,1 ming so'mni tashkil etdi.

2021-yilning yanvar-iyun oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 3 464,7 mlrd. so'mni tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 4,4 foizga o'sdi. Shu jumladan, yirik korxonalarining tovar aylanmasi 249,0 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 68,4 %), kichik tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 3 215,7 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 108,9 %), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 423,4 mlrd. so'mni (o'sish sur'ati 133,0 %) tashkil etdi.

**Yanvar-iyun oylarida chakana savdo tovar
aylanmasi hajmi, (mlrd. so'm)**

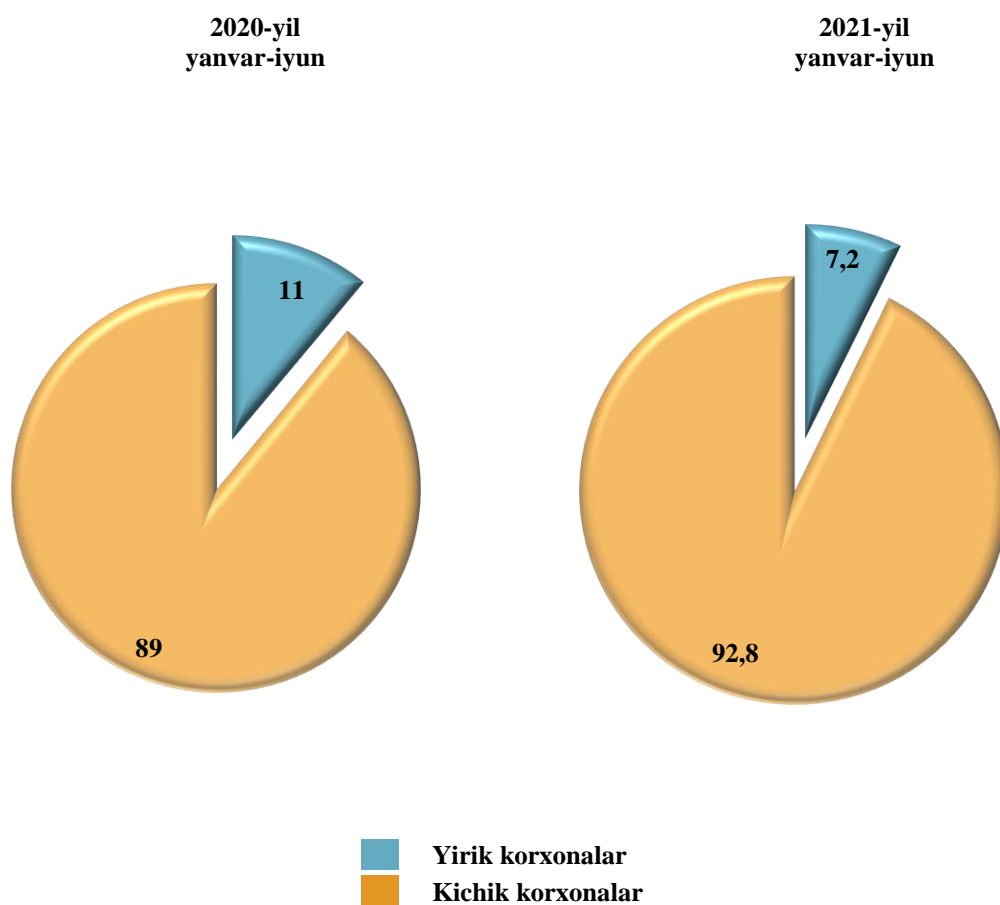

Chakana savdo tovar aylanmasi hajmida katta ulushiga ega bo'lgan Nukus shahri (Respublika bo'yicha jami tovar aylanmasi hajmidagi ulushi 28,8 %), Beruniy (9,6 %), To'rtko'l (8,7 %), Xo'jayli (8,9 %) va Amudaryo (7,3 %) tumanlari chakana savdo tovar aylanmasining o'sishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarining tovar aylanmasi hajmi 249,0 mlrd. so'mni tashkil qilib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 68,4 foizni tashkil etdi. Bu esa umumiy savdo hajmining 7,2 % ulushiga to'g'ri keladi.

Kichik tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi statistik hisob-kitoblarga ko'ra, 3 215,7 mlrd. so'mni tashkil etib, 2020 yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 108,9 foizni tashkil etdi. Respublika miqyosida ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 92,8 foizga teng kelmoqda.

**Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi,
(jamiga nisbatan foiz hisobida)**

**Kichik tadbirkorlik va yirik korxonalarining
chakana savdo tovar aylanmasi hajmi**

	<i>yirik korxonalar (mlrd.so'm)</i>	<i>o'tgan yilning shu davriga nisbatan, % da</i>	<i>kichik tadbirkorlik (mlrd.so'm)</i>	<i>o'tgan yilning shu davriga nisbatan, % da</i>
Qoraqalpog'iston Respublikasi	249,0	68,4	3 215,7	108,9
Nukus sh.	168,9	58,1	827,4	122,9
<i>tumanlar:</i>				
Amudaryo	12,2	149,2	240,0	103,7
Beruniy	9,8	156,8	322,4	104,4
Bo'zatov	0,2		21,4	103,0
Qonliko'l	0,2	203,0	96,6	104,4
Qorao'zak	0,6	199,3	134,7	104,0
Kegeyli	0,5	204,2	109,9	104,8
Qo'ng'iro't	11,1	52,5	220,6	111,0
Mo'ynoq	0,2	181,2	27,1	103,6
Nukus	0,5	129,0	78,3	103,5
Taxiatosh	0,5	3,5	79,8	124,4
Taxtako'pir	0,7	164,3	76,6	104,0
To'rtko'l	13,2	130,6	289,2	104,4
Xo'jayli	20,0	370,0	288,5	99,4
Chimboy	4,3	100,8	139,4	105,2
Shumanay	0,4	175,2	72,4	104,3
Ellikqal'a	5,7	165,3	191,3	103,4

2021 yil yanvar-iyun oylarida chakana savdo tovar aylanmasida kichik tadbirkorlik subyektlarining o'sish sur'ati bo'yicha To'rtko'l (104,4 %), Taxtako'pir (104,0 %), Nukus shahri (122,9 %) va Taxiatosh (124,4 %) tumanlarida yuqori darajada bo'ldi. Chakana tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarining ulushi 7,2 foizni tashkil etib, yirik korxonalarining eng katta ulushi Nukus shahrida (17,0 %), Xo'jayli (6,5 %) va Amudaryo (4,8 %) tumanlarida kuzatildi.